

«Yield gap»- agronomisk kunnskap for høyere avlinger i kornproduksjonen

Till Seehusen, NIBIO
till.seehusen@nibio.no

Økende befolkning og økt etterspørsel etter planteprodukter til bl.a. bioenergi fører til at den globale landbruksproduksjonen bør omtrent fordobles innen 2050. Å øke kornavlingene er et viktig tiltak for å møte de globale og lokale utfordringene med hensyn på matsikkerhet. Begrenset landbruksareal og stagnerende avlinger i mange land er utfordringer som må løses for å oppnå målet. Dette gjelder også for Norge, hvor presset på landbruksarealer er høyt i mange områder.

Der er derfor fokus internasjonalt på potensialet for å øke avlinger på eksisterende landbruksarealer. Det er etablert nye forskningsmetoder for å analysere avlingsgapet (yieldgap), som er forskjellen mellom teoretisk oppnåelige avlinger og de som tas i praktisk dyrking. Klimaendring vil føre til store utfordringer for mange av dagens store kornproduserende land, også i Europa. Norge er et av de få land i verden der klimaendringen kan gi mulighet til å øke kornproduksjon. I samarbeid med Wageningen universitet (Nederland) har det nå blitt gjort analyser på yield gap i Norge og resultatene viser at avlingsgapet i korn er på rundt 40 %. Det er høyere enn i en del av nabolandene.

Størrelsen på avlingsgapet avhenger av en rekke ulike faktorer som fører til at produksjonspotensialet ikke utnyttes. Slike undersøkelser gir grunnlag for mer presise vurderinger av de viktigste flaskehalsene i produksjonen og hvordan potensialet kan utnyttes bedre i form av både økte avlinger og forbedret ressursutnyttelse. En bærekraftig intensivering kan øke produksjonen basert på norske ressurser, styrke kornproduksjonen og landbruksmiljøene i Norge, forbedre lønnsomheten og utnyttelsen av innsatsfaktorer. Dette vil også bidra til å minske landbrukets negative miljøeffekter og redusere behov for import av mat/- fôrvarer.